

Gündemden arta kalanlar

Tuncer Kalaycı

tkalayci@msn.com

Ayakta kalabilmenin tek çaresi: Dayanışma

Marmara depreminin ilk günlerinde, devletin çaresiz kaldığı anlarda, yaşamı alt üst olan milyonlarca kişi, öne çıkan halin dayanışması sayesinde ayakta durmuş, o zor günler bu sayede atlatılmıştı.

Türkiye, ekmeğiyle, suyuyla, yiyeceğiyle, battaniyesi ve çadırıyla deprem bölgesine koşmuştu. Elazığ'da cuma akşamı meydana gelen deprem sonrasında da aynı duygular yaşandı ve örnek bir dayanışma gösterildi. Sakarya Büyükşehir Belediyesinin Kent Meydanı'ndaki yardım TIR'ına üzerindeki montonu çıkartıp verenlerden evinde belki kendi ihtiyacı olan giysi ve gıda maddelerini getirenlere şahit olduk. Aynı şekilde sosyal medyada deprem bölgesine yakın illerde evlenmiş depremzedelere açılanları paylaşımını gördük ve duygulandık.

Ne var ki bu dayanışma tüm mağdurları sarıp sarmalamaya yetmiyor. Daha çok dijital medyada ve sosyal medyaya yansıdığı kadarıyla tek bir battaniyenin, sıcak bir çorbanın ulaşmadığı yerler de bulunuyordu.

Depremde bir kadını, "Çıkıp sağa sola gidip battaniye mi dilerim gerekiyor?" sözleriyle gösterdiği tepki, muhtarların

'Bize ulaşan yardım yok' feryatları durumu tüm çıplaklığı ile gözler önüne seriyor.

AFAD'ın ve Kızılay'ın tüm bu bölgelere yardım ulaştıracağı gücünün bulunduğu, gecikmelerin organizasyon eksiklerinden kaynaklandığını düşünüyorum.

Görünen o ki, bilin insanlarımızın yıllar, hatta aylar öncesi yaptığı uyarılar nasıl kulak arkası edilip yapılaşma konusunda önlem alınmadıysa, devletin böyle afetler sonrasında yapılacaklar konusunda da bir hazırlığı bulunmuyor. Elazığ ve Malatya Valiliklerinin deprem sonrasında ilişkin bir plan olsaydı, arama kurtarma ekipleri ve yardımlar hiç aksamadan o bölgelere ulaştırılabilirdi.

Bunlar yapılmadığı için yine akıl dışı işlere şahit olduk.

Eksikleri gösteren, bugün kadar alınmayan önlemlerin nedenini soranlardan hesap sorma peşine düşüldü. Sosyal medyada mesaj avcılığı yapıldı, deprem vergilerinin akabetini soranlar ile Kızılay'ın yüksek maaşlı yöneticilerini hatırlatanlar 'bozgunculukla' suçlandı.

Yaşadığımız son deprem bize gösterdi ki, depreme ve sonrasında hazır değiliz. Ayakta kalabilmenin tek çaresi dayanışma ama o da yetmiyor...

Nereden nereye?

Yandaki karikatür, son günlerde sosyal medyada yoğun şekilde paylaşılıyor. Her ne kadar doğalgaz zamlarına gösterilen tepkiyi yansıtsa da, bana yöneticilerin eleştiriyen olan zahamınlarını hatırlattı. Deprem paylaşımına gözaltı yapıldığı, en küçük eleştirilerde insanların çeşitli yaffalardan suçlandırıldığı düşününce 'nereden nereye' demekten kendimi alamadım.

Deprem vergileri nerede?

Elazığ'da meydana gelen deprem sonrasında sosyal medya başta olmak üzere 1999 Marmara depremi sonrası toplanan paraların ne olduğu sorusu herkesin gündemindeydi. Sosyal medya platformu Twitter'da en çok konuşulan konular arasında

#DepremVergileriNerede başlığı da vardı. Türkiye deprem bölgesine yardıma koşarken, Kızılay Başkanı Kerem Kınık'ın depremin hemen ardından sosyal medya hesabı üzerinden Elazığ'da yaşanan deprem için maddi yardım düşürsü yapınca **CHP Genel Başkanı**

Kemal Kılıçdaroğlu'nun deprem için toplanan 36 milyar doları söylemi telgraf gündeme geldi.

"Bu paralar nerede? Nerede kullanıldı?" sorularını iktidara yöneltti. Bu arada, CHP Mersin Milletvekili **Ahmet Altın** de, bir açığama yaparak deprem vergilerini, ne kadar toplandı, nereye harcandığını sordularını ancak Bakanların da deprem vergilerine ne olduğunu bilmediklerini söyledi.

Artman'ın 2018 yılında Berat Albayrak'ın yanıtı masası isteniyorsa vergi soru öngesinde şu ifa-

deler kullanmıştı:

- 1- Deprem zararları için ne kadar harcanmıştır?
- 2- Depremden korunmak için hangi önlemler alınmıştır?

3- 1999'dan 2018 yılına kadar toplanan paranın ne kadar depremlerin vereceği zararları önlemek için kimler tarafından ne şekillerde harcanmıştır?

4- Batsı geçen sayısal deprem dışındaki kullanılan mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

5- Depremi yaratacağı zararları önlemek hususunda kaç katem vergi cinsi üzerinden para toplanmaktadır?

6- 3 Kasım 2002'ye kadar depremin zararlarını önlemek için toplanan ve hazinede bulunan para ne kadardır?

Bakan Albayrak'ın yanıtı ise "Depremden korunmak için alınan önlemler ve depremin zararlarını gidermek için yapılan harcamalara ilişkin bilgiler, İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı uhdesindedir" olmuştur.